

Constantin Buduleci

Viața cu Neluțu

roman

POLIROM
2026

* * *

când am intrat prima dată în sala de clasă, am rămas uimit de întunericul de acolo. eram împreună cu tata, iar învățătoarea mi-a zâmbit. acel întuneric din clasă a fost numai în prima zi, când soarele bătea prea puternic, iar învățătoarea a coborât din tavan niște draperii imense. învârtea de un mâner de parcă ar fi coborât o cortină și tot spectacolul de afară se încheia. în acea primă zi de școală am crezut că așa trebuie să fie la școală, întuneric, că de fapt toată ziua se proiectează diapozitive pe perete, așa cum făceam acasă eu și frații mei după ce puneam în fereastră o pătură care să întunece camera. razele de soare care treceau prin spațiile dintre draperii și colțurile ferestrelor trăgeau în clasă trei dungii de lumină și deslușeam jumătăți de fețe de copii, întotdeauna fără ochi, pentru că fiecare încerca să-și ferească ochii de lumina orbitoare. învățătoarea m-a luat de mână și m-a așezat în banca a treia, lângă o fetiță blondă. am recunoscut-o pe vecina mea de la etajul patru, scara A, Marinela. nu știam dacă vorbisem cu ea vreodată, pentru că mama nu ne lăsa afară să ne jucăm. dar de pe balcon îmi cunoscusem toți vecinii și ei tot de acolo mă știau. pe tabla neagră erau trasate linii roșii care imitau exact

liniile din caiet, iar cineva scrisese patru litere „a“ mic. erau atât de bine făcute, încât prima dată am crezut că au fost puse acolo direct din Abecedar. eram bucuros că încep școala, poate și pentru că de ceva timp toată lumea numai despre asta îmi vorbea, apoi mai era și faptul că am fost internat și nu am putut începe chiar în 15 septembrie. nu am fost cu flori la școală cum mergeau frații mei în prima zi, dar în sfârșit începeam. deși voiam să încep și eu cu litera „a“ de pe tablă, pe mine învățătoarea m-a pus să fac liniuțe. „tu trebuie să recuperezi, Buduleci.“ niciodată nu ne spunea pe numele mic. eram numai Popescu, Barb, Săcăleanu, Diaconu. unii mai norocoși aveau nume de familie asemănătoare cu un prenume, de exemplu Vlad sau Bogdan. la fel ne strigam și între noi și numai dacă eram foarte apropiați sau prieteni buni ne știam unul altuia prenumele. eu, având un nume așa greu de pronunțat, am rămas pentru colegi „Budu“ și chiar mi-a plăcut cum sună. mama mereu insista să învățăm. voia să ne vadă „domni“. eu nu prea știam atunci ce înseamnă asta, credeam că e o meserie frumoasă. ne spunea câteodată că ea a făcut doar patru clase. tatăl ei credea că o fată nu are nevoie de școală în bucătărie sau în grajd. nici una din fetele crescute acasă nu a făcut școală. învățătorul ei venise

acasă la bunicul meu ca să-i spună să o mai lase pe mama la școală, dar bunicul era un om hotărât și nu își schimba vorba. iar acum mama spunea mereu că „e prea târziu“. la multe lucruri spunea asta, de parcă la oamenii mari totul era prea târziu și nu mai aveau timp de nimic, deși se trezeau și trăiau la fel ca noi copiii. doar frații mamei au putut face mai mult de patru clase. eu mă duceam la școală cu drag știind cât i-ar fi plăcut mamei să fie elevă. nu învățam strălucit, dar mama era bucuroasă că sunt cuminte și poate voi învăța o meserie bună. când aveam practică în clasa a V-a, rămâneam mereu pe terenul școlii ca să joc fotbal. deși nu eram bun la asta, colegii se bucurau că are cine să stea în poartă. școala era singurul loc unde, dacă mergeam, mama nu era speriată. dar dacă ajungeam acasă transpirat de la fotbal, atunci devenea o tragedie. eu transpir mult, iar mama din cauza asta spunea că pot răci, dar nu oricum, ci la cap, ceea ce însemna că pot să răcesc la creier și chiar să fac apă la creier. aici se oprea. nu mai spunea că un frate de-al meu a murit din cauza asta. dar mă certa. totuși, ora aceea de fotbal era pentru mine o oră de stat în afara apartamentului cu patru camere dintr-un bloc gri. puteam vedea mai mult decât acei pereți zugrăviți în diferite culori. îmi venea să

urlu la mama, să îmi spună că vreau afară, că ce dacă mă calcă vreo mașină sau fac apă la creier, sau ce dacă mor, pentru că oricum toți oamenii mor, așa mi-a spus o dată Oprea. dar tăceam. și lăsam capul în pământ, iar mama îmi pune prosopul pe cap și cu palmele îl freca de părul meu. iar eu priveam doar în jos și vedeam picioarele ei și picioarele mele cum stau față în față, ca patru oameni care povestesc. strângeam din buze, întindeam degetele de la mâini ca să nu-mi pierd echilibrul din cauza mâinilor ei care îmi mișcau capul în toate părțile și încercam să mă gândesc că mă iubește. așa cum știe ea. nu îmi aduc aminte ca părinții să mă fi întrebat vreodată dacă mi-am făcut temele sau dacă am învățat lecțiile pentru a doua zi. dar nici eu nu i-am întrebat vreodată dacă ei s-au pregătit pentru a doua zi din viață.

* * *

mama se tot întreba de ce a murit Neluțu. l-au dus la spital pentru că vomita. doctorii nu acceptau nici un părinte în spital. dacă voiau să se vindece, trebuiau să-l lase singur acolo. doctorii nu au stat la discuții cu ea. „îl lăsați aici. este pe mâini bune. adică nu aveți încredere, doamnă?“ mama a spus doar un „ba da“

încet. și s-au întors mama și tata noaptea acasă. și nu l-au mai văzut viu de atunci. nu știu dacă Neluțu a plâns după ei sau nu. dar, după un timp de la înmormântare, mama și-a adus aminte că mama ei pe patul de moarte îi spusese să aibă grijă de „cel mic, să nu cadă de pe balcon“. și atunci era gravidă cu Neluțu, dar nu știa. a crezut însă că se referă la mine. eu eram mic atunci. poate prea mic. poate dacă nu l-ar fi lăsat singur în spital acum mai trăia. ce boală putea să aibă? îi era teamă să întrebe, ca să nu râdă cineva că nu știe să vorbească românește corect. tata i-a adus niște hârtii ștampilate de pe care nu înțelegea nimic. totuși voia să afle. până la urmă trebuia să meargă cu tata până la spital și să-l întrebe chiar pe doctorul care tratase copilul.

* * *

Mama mereu ne spunea că ei nu îi este frică de draci. Deși nu am văzut niciodată dacă chiar așa era, eu o credeam pe mama. Și, până la urmă, erau singurele ființe în fața cărora sunt sigur că vorbea. Pentru că ea era tăcută de fel. Lipsa asta de frică față de draci venea de la mama ei, pe care din păcate eu nu am cunoscut-o. Dar știu despre ea că a albit de la treizeci

și ceva de ani. Mama mereu și-a dorit să fie albă în cap ca neaua și admira mereu oamenii cu părul alb. Am îngropat-o cu părul negru și doar câteva fire albe în cap, deși avea șaiszeci și nouă de ani fără o lună. Mi-ar fi plăcut să îmi cunosc toți bunicii, să văd ce au moștenit mama și tata de la ei, iar apoi să văd ce a mai ajuns la mine de la ei. Să simt această selecție pe care natura o face și despre care se spune că transmite numai ce este mai bun pentru supraviețuire. De ce anume ai nevoie pentru supraviețuirea la oraș? Când am întrebat-o pe mama, ea a spus că numai de Dumnezeu. Și am zâmbit ca și când aș fi primit răspunsul de la un copil de cinci ani. Dar ea chiar credea în Dumnezeu și în religia ei, de asta sărbătoream Paștele de două ori pe an. Vopsea ouă și de Paștele reformat, și de Paștele românesc. Cocea zeci de foi de prăjitură, turnuri întregi de foi puse una peste alta, după rețete scrise într-un caiet pătat de ulei și cu coperțile rupte. La fiecare câțiva ani, când începeau să se desprindă foi din el, își cumpăra alt caiet și rescria toate acele rețete. Mereu făcea totul singură, nu le lăsa pe surorile mele să o ajute. Frământa aluatul și cânta în unghurește fel de fel de cântece din care eu nu înțelegeam nimic. Nu am reușit niciodată să îmi dau seama dacă era concentrată